

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6646

El. p. aušra.maldeikienė@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausiosios Rinkimų komisijos nariams

2018 – 03 – 12 Nr. SN – S(E) – 76

Lietuvos Respublikos Generalinei prokuratūrai

LR Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui

DĖL VRK ĮSTATYMO PAŽEIDIMO IR VRK DOKUMENTŲ KLASTOJIMO

2017 m. lapkričio 13 d. gavau VRK pirmininkės pavaduotojo Vincento Vobolevičiaus atsakymą į mano 2017 m. spalio 13 d. paklausimą dėl galimai nelegalios rinkimų reklamos 2017 m. spalio mėn. žurnale „Valstybė“. Paklausime prašiau, kad VRK pradėtų tyrimą ir įvertintų, ar pateikti tekstai negali būti laikomi politine reklama.

VRK pirmininkės pavaduotojo V. Vobolevičiaus pasirašytame atsakyme ne kartą remiamasi Vyriausiąja rinkimų komisija, kaip subjektu, kuris nagrinėjo mano paklausimą ir padarė sprendimą; atsakymas pateiktas ant oficialaus Lietuvos Respublikos Vyriausiosios Rinkimų komisijos blanko; atsakymas turi ir oficialų registracijos numerį Nr. 2-649 (2.10.PR).

Atsakyme nuolat naudojamos retorinės figūros „VRK nustatė...“, „Išnagrinėjusi publikacijų turinį VRK nustatė...“, „VRK 2017 m. spalio 19 d. kreipėsi...“, „VRK 2017 m. lapkričio 2 d. gavo...“, „VRK gavo Etikos komisijos...atsakymą...“ ir tai leidžia teigti, jog man pateiktas atsakymas yra VRK kolegialių sprendimų dėl tyrimo pradėjimo ir jo pabaigos išdava, kaip privaloma pagal LR VRK įstatymo 12 str. 2 p., kur teigiama, jog „Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai priimami atviru balsavimu posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma“.

Pažymėtina, kad oficialiame VRK atsakyme netgi redukuojamas, matyt, Visuomenės informavimo etikos komisijos, pavadinimas, sutraukiant jį į absoliučiai neaiškų Etikos komisijos vardą (Lietuvoje veikia ir Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, Psichologinių tyrimų etikos komisija, Seimo Etikos ir procedūrų komisija, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos etikos komisija

ir t.t., ir panašiai), tad sunku suvokti, kokioje komisijoje ir kokių aspektu išties buvo nagrinėjamas mano paklausimas.

Prasidėjus diskusijoms dėl VRK pirmininkės Lauros Matjošaitytės sugebėjimo vadovauti VRK, kuri, bet kokių atvejų, yra viena rimčiausių šalies demokratinę sąrangą užtikrinančių institucijų, atsitiktinai Seime sužinojau, kad mano 2017 m. spalio 13 d. paklausimas VRK posėdžiuose svarstytas nebuvo, o bent jau kai kurie VRK nariai apie jį net nėra girdėję. Tai paskatino 2018 m. kovo 9 d. žodžiu kreiptis į VRK sekretoriata tyrimo, kurio pagrindu pateiktas V. Vobolevičiaus pasirašytas atsakymas, medžiagos.

Iš tą pačią dieną gauto elektroninio laiško, kurį pasirašė VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus vyriausiasis specialistas Vytautas Vilys paaiškėjo, jog V. Vobolevičiaus pasirašytas VRK atsakymas VRK posėdyje svarstytas nebuvo, kaip nebuvo ir VRK sprendimo pradėti tyrimą, o mano paklausimas net nebuvo pateiktas VRK posėdžiui.

V.Vilio laiško tekstas, kuris pateikiamas šio paklausimo prieduose, leidžia pamatuotai tvirtinti, jog man pateiktas suklastotas VRK dokumentas, kurio turinys yra vienasmenis ponų V. Vobolevičiaus ir V.Vilio rašinėlis.

Akivaizdu, jog pažeidžiant ir moralės normas, ir Lietuvos įstatymus VRK pirmininkės pavaduotojas V.Vobolevičius, kaip oficialų VRK sprendimą, pateikė klastotę. Beje, šis iš esmės neegzistuojantis dokumentas išsiųstas lapkričio 13 dieną, kai VRK pirmininkė buvo komandiruotėje (Lietuvos Respublikos Vyriausiosios Rinkimų komisijos 2017 m. spalio 26 d. Sprendimas „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko komandiruotės“ Nr. Sp-181), tad net neaiškus pagrindas, kuriuo remiantis V.Vobolevičiui suteiktas įgaliojimas pasirašinėti dokumentus VRK vardu. Tai reiškia, jog buvo pažeisti tiek LR VRK įstatymo 4 str., reglamentuojantis VRK veikimo principus, 8 str., kuriuo VRK narys prisiekia laikytis LR Konstitucijos ir įstatymų, 11 str., dėl kolegialaus sprendimų priėmimo, 12 str., kuris reglamentuoja VRK sprendimų priėmimo tvarką ir atitinkami LR VRK Reglamento punktai.

Ne tiek graudu, kiek juokinga ir tai, kad ponai V. Vobolevičiaus ir V.Vilys, tam, kad pateiktų VRK sprendimą dėl paslėptos reklamos taikymo ribų, išaiškinimo keipėsi ne į VRK narius, o apklausė konkrečių atvejų suinteresuotus asmenis Eduardą Eigirdą bei Gitaną Nausėdą, prašydami, (cituojau) „kompetentingos nuomonės dėl minėtų publikacijų“. Tai reiškia, kad net nebuvo sugebėta suvokti, kad buvo klausiama ne suinteresuotų asmenų, o VRK narių nuomonės.

Negalėdama pasitikėti VRK personalu, šį dokumentą šiandien persiunčiu kiekvienam VRK nariui asmeniškai.

Esami faktai rodo, jog V. Vobolevičius pažeidė ne tik LR VRK įstatymo straipsnius, bet ir LR Baudžiamojo kodekso 228 str., kuris numato baudžiamąją atsakomybę už piktnaudžiavimą: „Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiavęs tarnybine padėtimi arba viršijęs

įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė...“, nes akivaizdu, jog Lietuvos piliečių pasitikėjimas savo valstybe menksta, o panašūs, kaip šis, veiksmai pasitikėjimą naikina dar labiau.

Suvokdama išskirtinį VRK vaidmenį šalies politinėje sistemoje, kuriant Lietuvos rinkėjų pasitikėjimą savo valstybe, taip pat kreipiuosi ir į Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą bei jo pirmininką Vytautą Baką.

Pastaruoju metu spaudoje paviešinti faktai, o taip pat ši konkreti mano asmeninė patirtis, leidžia manyti, jog dokumentų klastojimai VRK yra tapę kasdienybe. Artėjant kitais metais vyksiantiems net trejiems itin svarbiems rinkimams, akivaizdu, jog panašūs faktai turi būti visokeriškai įvertinti ir politiniame lygmenyje.

Priedai:

1. Seimo narės Aušros Maldeikienės 2017 m. spalio 13 d. paklausimas Nr. SN-S(E) - 47 Lietuvos vyriausiajai rinkimų komisijai „Dėl galimai nelegalios rinkimų reklamos“;
2. Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. lapkričio 13 d. atsakymas Nr. 2 – 649 (2.10. PR) „Dėl žurnalo „Valstybė“ publikacijų“;
3. Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus vyriausiojo specialisto Vytauto Vilio 2018 m. kovo 9 d. elektroninis laiškas - atsakymas į Seimo narės Aušros Maldeikienės žodinį paklausimą.

Seimo narė

dr. Aušra Maldeikienė